

ПРОТОКОЛ

София, 16.02.2017 г.

от Обществено обсъждане
на проект на решение относно

заявление от „Булгартрансгаз“ ЕАД за утвърждаване на разходна компонента на цената на природния газ за балансиране

Днес, 16.02.2017 г. от 11:03 ч. в сградата на Комисията за енергийно и водно регулиране (КЕВР, Комисията) се проведе обществено обсъждане на Комисията в състав „Енергетика“, ръководено от председателя доц. д-р Иван Н. Иванов.

На заседанието присъстваха членовете на Комисията Светла Тодорова, Ремзи Осман, Владко Владимиров, Евгения Харитонова и главният секретар Росица Тоткова (без право на глас).

На заседанието присъстваха Е. Маринова – директор на дирекция „Правна“, Р. Тахир – началник на отдел „Цени, лицензии и пазари – природен газ“ и експерти на КЕВР.

С писмо на КЕВР с изх. № Е-15-45-1/10.02.2017 г. като заинтересовани лица бяха поканени **Министерство на енергетиката, Омбудсман на Република България, „Български енергиен холдинг“ ЕАД, „Булгартрансгаз“ ЕАД, „Булгаргаз“ ЕАД, Българска федерация на индустриални енергийни консуматори, Конфедерация на работодателите и индустриалците в България, Асоциация на индустриалния капитал в България, Българска търговско-промишлена палата, Българска стопанска камара, Българска асоциация Природен газ, Българска газова асоциация, „Примагаз“ АД, „Каварна газ“ ООД, „Неврокоп-газ“ АД, „Балкангаз- 2000“ АД, „Добруджа Газ“ АД.**

На общественото обсъждане присъстваха:

- г-н Александър Давидов – началник на отдел в Министерство на енергетиката;

- г-н Данаил Диков – ръководител на сектор в „Булгартрансгаз“ ЕАД;
- г-жа Боряна Брънгова – старши юрисконсулт в „Булгартрансгаз“ ЕАД;
- г-жа Деница Илиева – юрисконсулт в „Булгаргаз“ ЕАД;
- г-н Светослав Иванов – експерт в Българска асоциация Природен газ;
- г-н Александър Александров – юрисконсулт в Българска асоциация Природен

газ;

- г-н Кирил Темелков – Българска газова асоциация;
- г-н Огнян Винаров – Граждански контрол;
- г-н Иван Петков – управител на етажна собственост.

Омбудсман на Република България, „Български енергиен холдинг“ ЕАД, Българска федерация на индустриални енергийни консуматори, Конфедерация на работодателите и индустриалците в България, Асоциация на индустриалния капитал в България, Българска търговско-промишлена палата, Българска стопанска камара, „Примагаз“ АД, „Каварна газ“ ООД, „Неврокоп-газ“ АД, „Балкангаз- 2000“ АД и „Добруджа Газ“ АД не изпращат свои представители.

Общественото обсъждане се отразяваше от представители на средствата за масова информация.

На интернет страницата на Комисията е публикуван проект на решение относно заявление от „Булгартрансгаз“ ЕАД за утвърждаване на разходна компонента на цената на природния газ за балансиране.

Председателят доц. д-р Иван Н. Иванов откри общественото обсъждане и даде думата за изказвания.

Александър Давидов – началник на отдел в Министерство на енергетиката:
Министерство на енергетиката подкрепя така публикуваното решение на Комисията.

Доц. д-р. И. Н. Иванов:

Това не е решение, а само проект на решение.

Александър Давидов – началник на отдел в Министерство на енергетиката:
Подкрепяме проекта на решение.

Доц. д-р. И. Н. Иванов:

Благодаря Ви. При това положение няма да има писмено становище.

Данаил Диков – ръководител сектор в „Булгартрансгаз“ ЕАД:

Първо искам да благодаря за обективния и експедитивен поглед върху нашето предложение за определяне на разходна компонента на такса за дисбаланс. Искам да подчертая, че това дава възможност да влезе в действие нов режим за балансиране, който е предвиден с Методиката за определяне на таксите за дисбаланс и с Правилата за балансиране на пазара на природен газ. Имайки предвид сложността на режима, ние предвиждаме да има кратък преходен период, в който, въпреки че тази такса за дисбаланс може да бъде одобрена, ние ще предвидим само информативно да начисляваме на ползвателите, но те да не я плащат от гледна точка на адаптиране към новия режим.

Доц. д-р. И. Н. Иванов:

Нямате забележки към проекта на решение.

Данаил Диков – ръководител сектор в „Булгартрансгаз“ ЕАД:

Нямаме забележки. Ще внесем това наше предложение допълнително в 14-дневния срок.

Доц. д-р. И. Н. Иванов:

... И становище. Дори и положително.

Деница Илиева – юрисконсулт в „Булгаргаз“ ЕАД:

Запознати сме с проекта на решение и ще се възползваме от 14-дневния срок за представяне на официално становище.

Кирил Темелков – Българска газова асоциация:

Българската газова асоциация подкрепя проекта на решение, който е предложен от Комисията. Поздравяваме и колегите от „Булгартрансгаз“ ЕАД за решението да приложат тестови период по отношение на прилагането на таксата за дисбаланс, т.е. за реалното заплащане. За нас остава неясно как ще бъде приложено чисто нормативно това. Ако може, Комисията да обсъди този въпрос, защото доколкото имаме информация, че това се предвижда да бъде имплементирано чрез договора за пренос, но тогава имаме притеснения, че договорът за пренос ще противоречи на нормативната уредба на Република България и респективно е възможно да се достигне до това, че този тестови период няма да бъде осъществен. Отправляме една молба към Комисията - да преосмисли решението, ако може, тъй като в Методиката за определяне на дневните такси за дисбаланс ние вече поставихме този въпрос тогава. Не е отразен. Имам предвид следното. В момента предложената от „Булгартрансгаз“ ЕАД компонента е изчислена на някакви прогнозни годишни дисбаланси, които реално не могат да бъдат оценени. За да могат да бъдат оценени реалните годишни дисбаланси, е необходимо да премине определен период, през който да се натрупа информация. Доколкото имам информация, такава информация се трупа едва от началото на тази година. От една страна ползвателите трябва да подават ежедневните си заявки и да ги коригират, а от друга страна да се изпълнят анализите от страна на оператора. Самата компонента, която в момента утвърждаваме, според нас, не е с достатъчно много аналитична информация, която е получена на базата на реални дисбаланси по отношение на годишните количества. Ползвайки възможността за този тестови период, който призоваваме също да се проведе, ще може поне в един или два сезона от годината, зима и лято (това трябва да бъде поне до октомври), да може да се види как се движат дисбалансиите и тогава да може много по-ясно да се утвърди и по отношение на компонентата, и по отношение на пазара, а освен това тези условия да бъдат чисто юридически издържани. Това ще бъде представено и в нашето становище, което ще представим в 14-дневен срок.

Светослав Иванов – експерт в Българска асоциация Природен газ:

От името на Българска асоциация Природен газ искам да споделя мнението, че Правилата за балансиране изобщо, изобщо балансирането като процес, са изключително важни за функционирането на един достатъчно конкурентен пазар на природен газ. Това не означава, че то трябва да бъде внедрено на базата на необмислени решения, които могат да бъдат оправдани с бързина или формални изменения на някакви задължения от европейски нормативни документи. Защо използвам термина *необмислени решения*? В момента тези, които присъстват в залата и имат честта да са ползватели на газопреносната мрежа са свидетели на една много трагикомична ситуация, свързана с приключването на месец януари и причинена от редица пропуски, направо да го кажа неуредени проблеми в Правилата за търговия и в договорите, които ние изпълняваме като ползватели на мрежата. Чест прави на професионализма на колегите от „Булгартрансгаз“ ЕАД, че се опитват с експертно познание и опит да направят каквото е необходимо и да излязат от така създадената ситуация. За да не губя времето на аудиторията, само ще информирам, че говорим за породени спорове, които се измерват с 3 000% и нагоре, при буквално спазване и формално спазване на това, което Комисията е утвърдила и се прилага на пазара. Давам го като пример до какви ситуации може да се стигне, ако не бъде достатъчно добре обмислена нормативната база на която да стъпи процесът на балансиране. Тъй като Вие, г-

н председател, сте свързан доста по-сериозно с академичните среди, аз ще си позволя да цитирам фразата, че повторението е майка на знанието. Аз затова няма да се уморя да повтарям някои неща. Няма как експертната, която е представена на днешното заседание да бъде достатъчно обективна и ефективна, ако не разполага поне с първичната информация с която и Вие разполагате, вземайки тези решения. Аз на базата на този документ не мога да изкажа никакво експертно мнение, освен това, че имам много сериозни претенции по отношение на обосновката по вземането на това решение за внедряване на подобна цена за балансиране. Аз и миналия път, когато бяхме в тази зала по друг повод, а именно утвърждаването на цената от 01.01.2017 г., помолих да направите необходимото Комисията да ни дава малко повече таблична информация, малко повече цифрички от които да вземаме повод за анализ и разсъждение. Защо са ни необходими тези неща? Четейки този доклад, ако искате даже мога да цитирам конкретна част от него, в Необходими годишни приходи за дейността балансиране (това е едно римско) е записано едно арабско: „Необходими годишни разходи за дейността на балансиране“. В първия абзац на тази част са описани дейностите, разходите за които трябва да бъдат покрити от приходите за въпросния компонент за балансиране. Извинявайте, но ги прочетох всичките. С изключение на две, считам че всички останали дейности преносното предприятие ги прави така или иначе, изпълнявайки дейността „пренос“ и изпълнявайки задълженията си по разпределение на капацитет по входни и по изходни точки. Не виждам нищо ново от това, което преносният оператор прави за тези две свои преносни услуги. Не искам да звуча като обвинител към колегите от „Булгартрансгаз“ ЕАД, те вероятно си имат съответните аргументи, но съответните аргументи не са достигнали до нас, но оставаме с впечатление, че с приемането на подобно решение Комисията ще дублира разходи на ползвателите на мрежата за покриване на разходите за едни и същи дейности на „Булгартрансгаз“ ЕАД. Мога да ви цитирам конкретни неща: „Получаване на заявки от ползватели на газопреносните мрежи и тяхното обработване“. Ами това и днес се прави. Това се е правило и когато не беше внедрен входно-изходният модел. „Комуникация с оператори на газопреносна мрежа на съседни държави“. Също. Защо считам, че това е важно? Всъщност от тези дейности се поражда разходи, които формират 75% от ценообразуващите елементи от компонентата, която е предмет на днешното обсъждане. Аз чух в коридора доста коментари по отношение на числата. Те за мен не са интересни: дали са милиони, или десетки стотици хиляди. Важни са принципите. Ако зад всеки такъв разход стои конкретна обосновка... Пак подчертавам, че за да претендирате за прозрачност при вземането на решение, би следвало да предоставите тази информация. Ние всички ще ги приемем с най-голямо удоволствие, ще подпомагаме и колегите от „Булгартрансгаз“ ЕАД. Това беше накратко нашето изказване. Както и другите колеги, ще се възползваме от правото си на писмено становище в указания срок.

Огнян Винаров – Граждански контрол:

Не виждам комисаря с ресор „Природен газ“ да присъства, но както и да е. Това не е толкова съществено. Важното е, че моето изказване е продължение от по-предишно заседание, както и в писмено изложение по отношение цената на природния газ. Това е една нова добавка, която при цена на природния газ, която съм представил с коефициента за покупателна способност... Това може присъстващите и журналистите да го знаят. По Евростат, защото едни говорят, че живеят във Франция и имат едни-каква си заплата, а в Германия – друга заплата... Ние живеем в България и затова има коефициенти за покупателна способност според доходите във всяка държава. Първо ефективността се изчислява в джаул, така както заплаща „Овергаз“ АД. По тази цена ние се озоваваме не в евтината, а в над средната за Европа и за света цена. Конкретно казано: при 280 лв. за 1000 куб. (без ДДС), от 600 лв. до 1000 лв. е на крайния клиент, на този, който в дома си

получава природен газ. С 20%: 1200 лв. Дадох Ви една таблица. Не ми отговорихте. Тя е за пълен анализ, за сравняване на потреблението. Един сто квадратен апартамент, имате го в таблица, излиза, че се отоплява с газ за 720 лв., а отоплението с гореща вода, както е софийската топлофикация, излиза 548 лв. Това е пред Вас. Тази ценова политика не е от сега, а е проста система, защото в докладите на Световната банка и на Европейската комисия, които също ги имате, казват, че в България гражданското обезпечение с природен газ (поради тази ценова политика и неразработена мрежа) е 2%. В Европа е 70%-80%. Същото важи за административните сгради, училища, детски градини, заводи: около 30%. В Европа е 80%. Това е през 2013 г. Сега сме 2017 г. Това, че подписахме Парижкото споразумение, с което да намалим вредните емисии и трябва да затворим..., а да преработим с генератори, които са на природен газ. Посоката за развитието на природния газ като екологично чиста суровина е да се диктува и от ценообразуването. Тази цена – добавка за балансиране на природния газ... Не мога да си обясня. Тук чух убедителни изказвания, че не е добре икономически и финансово осигурена и доказана и как ще става. Тези 198 000 000 куб. м родно производство, които обърнах внимание, че по ценообразуване ги има, а ги няма, че „Булгаргаз“ ЕАД няма договор. На кой е продаден този природен газ от Галата? Как ще стане балансирането, когато това не влиза в търговските отношения? Няма ли да има балансиране между всички производители, което да бъде отразено във Вашия проект? Основният ми въпрос е дали с тази нова добавка за увеличение на цената... Как като ценообразуващ орган се стремите да се постигнат цени, които да бъдат благоприятни и да привлекат повече граждани, фирми и обществени организации да сключат договори?

Иван Петков – управител на етажна собственост:

Ще представя писмено становище.

Председателят даде думата на членовете на Комисията за въпроси към участниците в общественото обсъждане.

С. Тодорова:

Г-н Диков каза, че „Булгартрансгаз“ ЕАД има намерение да приложи някакъв преходен период. Г-н Темелков правилно отбеляза, че това трябва да бъде нормативно уредено. Това нова идея ли е? Съществува ли в предложението Ви и как смятате да го направите? Ако Комисията утвърди считана от определена дата, тя трябва да се прилага. Не можете просто да прилагате някакъв преходен период. Това нещо би трябвало да влезе в становището като предложение, като схема, като начин за формулиране на нашето решение, тъй като в момента не се предполага такъв период, както е формулирано.

Боряна Брънгова – старши юристконсулт в „Булгартрансгаз“ ЕАД:

Действително предвиждаме да направим такова предложение към регулатора в становище, което ще предоставим в 14-дневен срок, което да разгледате и да вземете предвид при приемане на крайното решение относно датата за ефективно прилагане на тази разходна компонента, респективно и таксата за дисбаланс. Това наше намерение е продиктувано от стремежа ни наистина да въведем плавно тези такси и да се даде време пазарът да се подготви за тези такси. Провеждали сме двумесечни срещи с ползватели. Възнамеряваме да продължим в тази посока с разяснителни срещи. Отделно работим и по въвеждане на техническа обезпеченост за прилагане на тези такси като софтуер. Необходим е преходен период в който ние и пазарът да се подготвим и да се напаснем взаимно, за да може ефективно да се прилага. Това ще го предложим в решението.

С. Тодорова:

Искам да направя още един коментар. Въпросното предложение трябва да е обосновано във връзка с всички останали документи, които се прилагат. Възможно ли е да бъде приложен такъв период?

Боряна Брънгова – старши юриконсулт в „Булгартрансгаз“ ЕАД:

Според нас е възможно. Не противоречи на Правилата за търговия и на Правилата за балансиране на природен газ. Не противоречи. Разгледали сме го. Направили сме този анализ.

Доц. д-р. И. Н. Иванов:

При запитване от Европейската комисия защо за изработването на един такъв документ се дава допълнителен срок, какъв ще бъде Вашият отговор?

Боряна Брънгова – старши юриконсулт в „Булгартрансгаз“ ЕАД:

Европейската комисия е склонна да приеме такъв преходен период.

Доц. д-р. И. Н. Иванов:

Имате кореспонденция и те са склонни? Така ли?

Боряна Брънгова – старши юриконсулт в „Булгартрансгаз“ ЕАД:

Конкретно по тази тема нямаме кореспонденция, но нашите опит и практика, които имаме в работата си в Европейската комисия, показват, че те са склонни регламентите да се прилагат не просто формално, а действително да има реално изпълнение и реална подготовка за тяхното прилагане. Ако това се обясни и се мотивира добре пред Европейската комисия, мисля, че те не биха имали нищо против. Не на последно място е и мнението на пазара по този въпрос. Ако пазарът също счита, че има нужда от такъв преходен период, това също би се взело предвид и от Европейската комисия.

Доц. д-р. И. Н. Иванов:

Тогавя аз разбирам, че през тези две седмици, когато ще изготвите становището, това споменатото предложение ще бъде придружено от съответните мотиви, защото Комисията трябва да има мотивите, за да го разгледа.

Боряна Брънгова – старши юриконсулт в „Булгартрансгаз“ ЕАД:

Разбира се, че ще бъде мотивирано в този смисъл, в който направих изказването.

Кирил Темелков – Българска газова асоциация:

Също искам да обърна внимание точно на темата, която в момента се обсъжда. В крайна сметка тази такса за дисбаланс се калкулира и трябва да се смята съвместно с тарифите за пренос. Вие правилно поставихте въпроса, че Европейската комисия ще наблюдава дали се прилага тази такса за дисбаланс. Искам да обърна внимание, че прилагането на таксата за дисбаланс преди одобряването на тарифите за пренос ефективно означава, че едни активи, вкарани в таксата за пренос, в един момент в този период, който ще бъде отсега напред, ние ще генерираме приходи и по отношение на балансирането. Едни и същи активи ще калкулират два пъти приход за оператора. Това спокойно може да бъде мотив, който може да се покаже, но трябва да се ускори процесът на утвърждаването на входно-изходния тарифен модел и прилагането му по отношение на тарифирането му към участниците. Двете ставки по отношение на тарифите за пренос и тарифирането на дисбаланса трябва да влязат едновременно, за да могат да се разделят по отношение на

разходната част, която има операторът. Това също е мотив, който може да се използва.

Светослав Иванов – експерт в Българска асоциация Природен газ:

Българската асоциация Природен газ след много обсъждания по темата счита, че докато в България всяка молекула природен газ, която излиза от преносната мрежа не влиза в инфраструктура, която се обслужва от енергийни предприятия, които подлежат на някакъв вид контрол и регулиране, системата за системата за балансиране и Правилата за търговия няма да работят ефективно. В момента има случаи при т. нар *гроздове*, при които преносният оператор няма срещу себе си съседен оператор на преносна мрежа. Има едно голямо нищо, в което влизат едни и същи природен газ, които се разпределят по някакви буквално гледани в тавана правила. Пак повтарям, че има 3000% разлика, която е в резултат от наличието на гроздовете, а не на нещо друго. Някой се възползва от тази ситуация и на наш гръб прави... да не казвам какво.

След като установи, че няма други изказвания, доц. д-р Иван Н. Иванов благодари още веднъж на присъстващите и закри в 11:30 ч. общественото обсъждане, като напомни за 14-дневния срок, в който могат да се представят в Комисията предложения по разглеждания проект на решене.

На 15.03.2017 г. ще се проведе закритото заседание за приемане на решение относно заявление от „Булгартрансгаз“ ЕАД за утвърждаване на разходна компонента на цената на природния газ за балансиране.

Приложение:

1. Писмо на КЕВР с изх. № Е-15-45-1/10.02.2017 г.

ЧЛЕНОВЕ НА КЕВР:

.....
(С. Годорова)

.....
(Р. Осман)

.....
(Е. Харитонова)

.....
(В. Владимиров)

ПРЕДСЕДАТЕЛ:

ДОЦ. Д-Р ИВАН Н.ИВАНОВ

ГЛАВЕН СЕКРЕТАР:

Р. ТОТКОВА